

**Notitie reikwijdte en detailniveau
Planm.e.r. Bestemmingsplan
buitengebied Waalwijk**

2 februari 2009

Verantwoording

Titel	Planm.e.r. Bestemmingsplan buitengebied Waalwijk
Opdrachtgever	Croonen Adviseurs
Projectleider	Niels Bronsgeest
Auteur(s)	Maaike Schaap
Projectnummer	4600486
Aantal pagina's	26 (exclusief bijlagen)
Datum	2 februari 2009
Handtekening	

Colofon

Tauw bv
afdeling Ruimte
Handelskade 11
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001.

Kenmerk R001-4600486PAC-evp-V02-NL

Inhoud

Verantwoording en colofon	3
1 Inleiding.....	7
1.1 Achtergrond	7
1.2 Doelstelling bestemmingsplan.....	7
1.3 Reikwijdte en detailniveau	8
1.4 Doelstelling planm.e.r	9
2 De milieueffectprocedure voor plannen: Planm.e.r.	11
2.1 Waarom een planm.e.r.	11
2.2 Wat komt er in het planMER aan de orde.	14
3 Huidige situatie, referentiesituatie en milieugevolgen	17
3.1 Intensieve veehouderij	18
3.2 Relevante aspecten.....	19
3.2.1 Natuur.....	19
3.2.2 Landschap, cultuurhistorie en archeologie	20
3.2.3 Water en bodem	21
3.2.4 Milieukwaliteit	22
3.2.5 Verkeer	24
3.2.6 Samenhang en relaties resultaten effectbeschrijving IV en integrale plan.....	24
4 Besluitvormingsprocedure.....	25

Kenmerk R001-4600486PAC-evp-V02-NL

1 Inleiding

Vastgesteld is dat voor het opstellen van het nieuwe Bestemmingsplan buitengebied Waalwijk de milieuprocedure voor plannen (Planm.e.r.)¹ doorlopen moet worden. Het College van Burgemeester en wethouders van Waalwijk is de initiatiefnemer. Voorliggende Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) is de eerste stap in deze Planm.e.r.. In de NRD wordt aangegeven wat in het PlanMER komt te staan en op welke wijze de effectbeschrijving vorm en inhoud krijgt (de reikwijdte en het detailniveau).

1.1 Achtergrond

De gemeente Waalwijk wil de komende jaren een aantal bestemmingsplannen actualiseren. Voor het buitengebied vigeren meerdere bestemmingsplannen, waaronder het Bestemmingsplan Buitengebied Waalwijk; vastgesteld 03-07-1997, goedgekeurd 12-02-1998. Voor het actualiseren van deze bestemmingsplannen zijn enkele redenen:

- Veel van de geldende bestemmingsplannen zijn verouderd en dienen op basis van de wettelijke regeling te worden herzien
- Binnen het plangebied gelden een groot aantal verschillende bestemmingsplannen met verschillende bebouwings- en gebruiksmogelijkheden. Er bestaat behoefte aan één actuele beheersregeling voor het gehele plangebied
- Als gevolg van de wijziging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening (Wro) en de wens tot digitalisering van overheidsdiensten bieden actuele bestemmingsplannen een voordeel

Verder wil de gemeente de huidige situatie vastleggen en mogelijkheden scheppen voor ruimtelijke ontwikkelingen van bepaalde functies.

De beleidsnotitie 'Waalwijk werkt ... aan het buitengebied' (31/01/08) vormt het vertrekpunt van het nieuwe bestemmingsplan buitengebied. Deze beleidsnotitie is tevens een belangrijke bron voor de Planm.e.r..

1.2 Doelstelling bestemmingsplan

Het Bestemmingsplan buitengebied heeft voornamelijk een conserverend karakter. Geen grootschalige nieuwe ontwikkelingen worden geacommodeerd. Het gaat vooral om het in overeenstemming brengen van de oude bestemmingsplannen buitengebied met de werkelijke situatie en huidige inzichten.

¹ Met Planm.e.r. wordt de procedure bedoeld. Met PlanMER het uiteindelijke milieueffectrapport

De gemeente Waalwijk hanteert een aantal uitgangspunten voor het Bestemmingsplan buitengebied. De onderste laag (natuur, landschap, cultuurhistorie) is leidend voor de mogelijkheden voor de bovenste lagen (functies landbouw, wonen, werken, en recreatie). Op basis van de actuele natuur-, landschaps- en/of cultuurhistorische waarden kunnen verschillende gebiedsbestemmingen onderscheiden worden. De bouw- en gebruiksmogelijkheden van de in het buitengebied voorkomende functies worden in belangrijke mate bepaald door de gebiedsbestemmingen in samenhang met de actuele en potentiële natuur-, landschaps- en/of cultuurhistorische waarden in een gebied (hoe sterker de waarden hoe minder bouw- en gebruiksmogelijkheden). Functioneel is het buitengebied primair bedoeld voor aan het buitengebied gebonden functies. Niet aan het buitengebied gebonden functies worden zo veel mogelijk geweerd. Daarnaast heeft de gemeente als doelstelling ontwikkelingsruimte te bieden voor de grondgebonden landbouw, zowel voor schaalvergroting en intensivering als voor verbrede landbouw en landbouw met een nevenactiviteit.

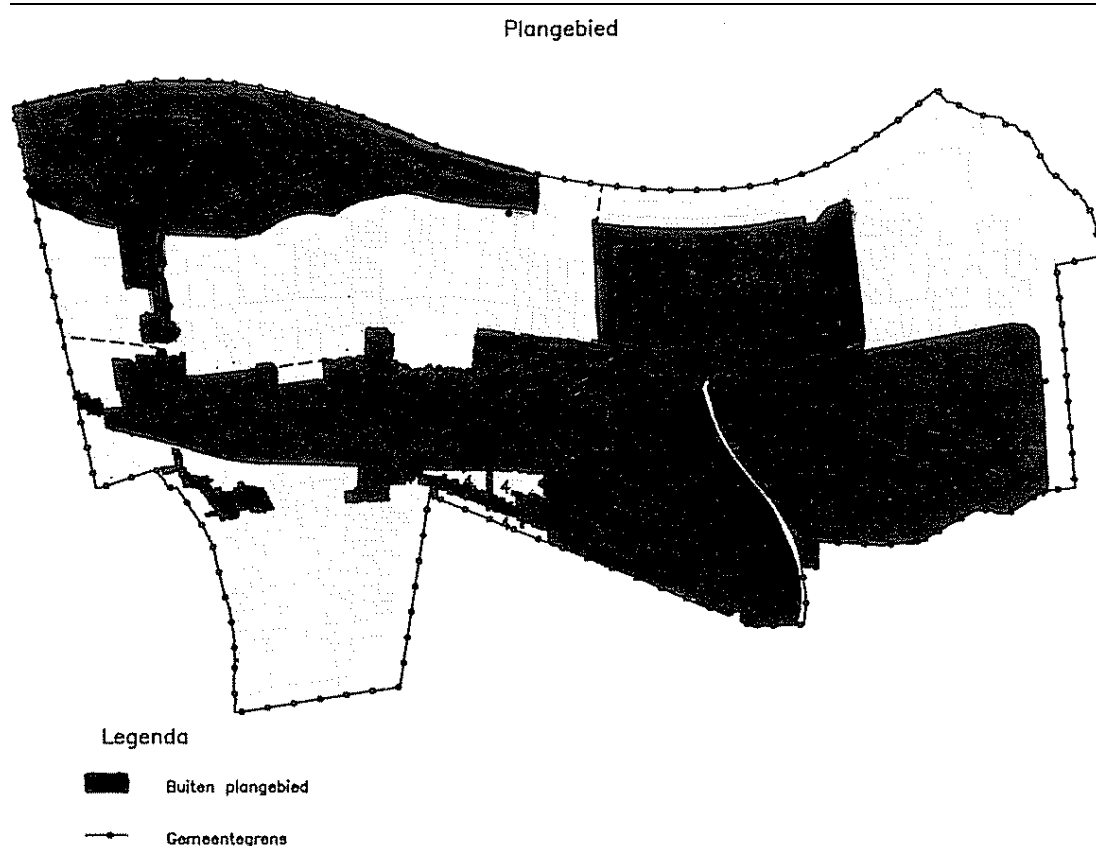
De gemeente wil onnodige verstening en verspreiding van bebouwing in het buitengebied voorkomen en ontwikkelingsruimte bieden voor de extensieve en kleinschalige vormen van recreatie. Bovenstaande uitgangspunten hebben tot doel de actuele natuur-, landschaps- en cultuurhistorische waarden volgens de huidige inzichten beter te beschermen ten opzichte van de bestaande situatie. Op basis van deze uitgangspunten heeft de gemeente een Beleidsnotitie Buitengebied opgesteld vooruitlopend op het bestemmingsplan buitengebied.

1.3 Reikwijdte en detailniveau

De geografische reikwijdte van het planMER wordt gevormd door de grenzen van het bestemmingsplan. Het plangebied omvat in principe het gehele gemeentelijke grondgebied, buiten de bestaande woonkernen, bedrijventerreinen en gemengde gebieden. Andere actuele ontwikkelingsgebieden die niet in het plangebied vallen zijn: Landgoed Driessen, Waesgeerd-West, Glasnat, Haven Zeven, het projectgebied Ruimte voor de Rivier (Overdiepse Polder) en de gronden waarop natuurontwikkeling plaatsvindt in het kader van de "Natte Natuurparel". Zie figuur 1.1.

De effecten van de voorgestelde activiteiten kunnen echter verder reiken dan de grenzen van het bestemmingsplan. Gedurende de Planm.e.r. wordt daarmee rekening gehouden. De omvang van het onderzoeksgebied zal per milieuaspect verschillen.

Deze Planm.e.r. beperkt zich goedgeels tot kwalitatieve beschrijvingen van effecten. Indien noodzakelijk én indien beschikbaar zal gebruik worden gemaakt van (meer gedetailleerde) onderzoeksgegevens.



Figuur 1.1 Plangebied Bestemmingsplan buitengebied Waalwijk

1.4 Doelstelling planm.e.r.

Het doel van de Planm.e.r. is in beeld brengen van mogelijke effecten die het gevolg zijn van ontwikkelingen binnen het nieuwe Bestemmingsplan buitengebied en het vervolgens uitvoeren van een effectvergelijking. Om de effectvergelijking zuiver te houden, wordt de Beleidsnotitie Buitengebied, vastgesteld op 31 januari 2008, niet als onderdeel van de referentiesituatie beschouwd. Deze beleidsnotitie vormt namelijk een onderdeel van het bestemmingsplan buitengebied in de vorm van de plantoelichting.

Effectvergelijking vindt plaats door het planalternatief (= het nieuwe Bestemmingsplan buitengebied Waalwijk) te vergelijken met de referentiesituatie (= autonome ontwikkeling op basis vigerende bestemmingsplannen, trends en vastgesteld beleid). Om de effectvergelijking zuiver te houden, wordt de Beleidsnotitie buitengebied, die vastgesteld is op 31 januari 2008 met als doel deze te vertalen in het bestemmingsplan buitengebied, niet als onderdeel van de referentiesituatie beschouwd.

In het PlanMER worden de mogelijke milieueffecten van het bestemmingsplan op hoofdlijnen beschreven. Het uiteindelijke PlanMER zal door het bevoegd gezag (de gemeenteraad van Waalwijk) betrokken worden bij de vaststelling van het Bestemmingsplan buitengebied Waalwijk.

2 De milieueffectprocedure voor plannen: Planm.e.r.

In dit hoofdstuk wordt uiteengezet waarom een planm.e.r. voor het Bestemmingsplan buitengebied noodzakelijk is. Daarnaast wordt ingegaan op wat er in het PlanMER aan de orde moet komen.

2.1 Waarom een planm.e.r.

De Wet Milieubeheer schrijft voor dat voor wettelijk voorgeschreven plannen een milieubeoordeling dient te worden uitgevoerd voor de plannen die of kaderstellend zijn voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten, of waarvoor een 'passende beoordeling' dient te worden uitgevoerd.

Passende beoordeling

Wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen waarvoor een passende beoordeling nodig is op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 (Nb wet '98) zijn Planm.e.r.-plichtig. In het Besluit m.e.r. zijn de wettelijk of bestuursrechtelijk verplichte plannen vooralsnog limitatief opgenomen. Bestemmingsplannen vallen hieronder. Een passende beoordeling is aan de orde indien één of meerdere activiteiten die in een plan worden voorzien significante gevolgen kunnen hebben op een Natura2000-gebied, in dit geval De Langstraat en de Loonse en Drunense Duinen. Om te bepalen of een passende beoordeling opgesteld moet worden, is een voortoets Nb wet '98) uitgevoerd. De voortoets brengt in beeld of als gevolg van planontwikkeling (het opstellen van het Bestemmingsplan buitengebied) negatieve effecten op de Natura2000-gebieden aan de orde zijn. Tevens wordt aangegeven of al dan niet uitgesloten kan worden dat deze effecten significant negatief zijn. De conclusie is dat niet sprake is van significant negatieve effecten. Het uitvoeren van een zogenaamde 'passende beoordeling' is derhalve niet aan de orde. De voortoets wordt als afzonderlijk document aangeboden bij de NRD en de planMER.

Kader voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten

Op basis van de beleidsnotitie buitengebied is beoordeeld welke mogelijke projectm.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten van toepassing kunnen zijn:

- Intensieve veehouderij
- Toeristisch-recreatieve activiteiten
- Jachthavens

Hieronder wordt aangegeven of deze activiteiten daadwerkelijk Projectm.e.r.-(beoordelings)plichtig zijn.

Intensieve veehouderij

In de beleidsnotitie 'Waalwijk werkt...aan het buitengebied', wordt aangegeven dat de gemeente nieuwvestiging van intensieve veehouderij wil voorkomen.

Voor de bestaande intensieve veehouderijbedrijven wordt het principe bouwvlak op maat toegepast. Het bestaande erf is het uitgangspunt om het principe 'bouwvlak op maat' toe te passen en vormt daarmee in de meeste gevallen ook het uitgangspunt voor het toe te kennen bouwvlak. Door efficiënt ruimtegebruik kan binnen het erf in de meeste gevallen tot een uitbreiding van het bebouwd oppervlak gekomen worden van ca. 15%. Indien dit echter in redelijkheid niet mogelijk is binnen het bouwvlak op maat vanwege de huidige inrichting of vormgeving van het bestaande erf kan daarvoor via een wijzigingsbevoegdheid éénmalig voor dierenwelzijn het bouwvlak aangepast worden. Daarbij mag geen milieuhygiënische belemmering voor andere aanwezige bedrijven of milieugevoelige functies ontstaan (bv. geurhinder, ammoniak).

Verdere uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijbedrijven is alleen mogelijk op zogenaamde 'duurzame locaties'. Op basis van een uitgevoerde quickscan blijkt dat er in de gemeente Waalwijk slechts enkele potentiële duurzame locaties gelegen zijn [Croonen Adviseurs, 2007]. Gezien de doelstellingen van het provinciaal beleid, met name Gebiedsplan Wijde Biesbosch, en de nadere zorgvuldige afweging welke voor duurzame locaties gemaakt moet worden, is formuleren van algemeen beleid niet mogelijk. Daarom wordt in het bestemmingsplan buitengebied Waalwijk geen ontwikkelingsmogelijkheid voor duurzame locaties opgenomen.

De kans dat de beschreven uitbreidingsmogelijkheden voor intensieve veehouderijbedrijven onder de projectm.e.r.(beoordelings)-plicht vallen is echter niet ondenkbeeldig waardoor Planm.e.r.-plicht aan de orde is. Het PlanMER richt zich primair op de effecten van intensieve veehouderijen op de omgeving, waaronder het Natura 2000 gebied De Langstraat.

Toeristisch-recreatieve activiteiten

Het bestemmingsplan biedt mogelijkheden voor extensieve dag- en verblijfsrecreatie als nevenactiviteit bij een agrarisch bedrijf. In dat verband is de aanleg van recreatieve of toeristische voorzieningen (bijvoorbeeld minicampings) bij landbouwbedrijven mogelijk. Omdat deze recreatieve / toeristische voorzieningen niet de projectm.e.r.(beoordelings)drempel overstijgen vloeit uit deze activiteit geen Planm.e.r.-plicht voort. In het PlanMER zal deze conclusie nader worden gemotiveerd.

Jachthavens

De wijzigings- of uitbreidingsmogelijkheden welke in het bestemmingsplan buitengebied zijn opgenomen voor de jachthavens zijn zodanig beperkt dat deze ruim onder de drempel uitkomen om projectm.e.r.-(beoordelings)plichtig te zijn. Dit thema komt daarom in deze notitie niet verder aan de orde. In het PlanMER zal deze conclusie nader worden gemotiveerd.

Conclusie

Vastgesteld is dat het Bestemmingsplan buitengebied het kader vormt voor projectm.e.r.- (beoordelings)plichtige activiteiten (intensieve veehouderijbedrijven). Hierdoor is het Bestemmingsplan buitengebied Planm.e.r.-plichtig. In het PlanMER zal aangegeven worden welke milieueffecten kunnen optreden door (ontwikkelingen van) intensieve veehouderijbedrijven. Effectbeschrijving vindt alleen voor de relevante thema's plaats, te weten natuur / landschap / cultuurhistorie/ archeologie, water / bodem, luchtkwaliteit en geur (milieukwaliteit) en verkeer.

2.2 Wat komt er in het planMER aan de orde.

Vooraleerst zal de inhoud van het milieueffectrapport (MER) voldoen aan de inhoudelijke vereisten die aan planMER zijn gesteld op basis van artikel 7.10 van de Wet milieubeheer:

- Inhoud en doelstelling van het plan en de mogelijke relatie met andere plannen
- Bestaande toestand van het milieu en de te verwachten ontwikkelingen met betrekking tot relevante functies en aspecten, als het plan niet zou worden uitgevoerd (referentiesituatie)
- Relevante beleidsdoelstellingen en de wijze waarop hiermee in het plan rekening is gehouden of beargumenteerd van afgeweken wordt, in het bijzonder wordt aandacht besteed aan het beleid van de gemeente Waalwijk
- Beschrijving van de mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen van zowel het plan als van redelijke alternatieven (bijvoorbeeld in de vorm van bandbreedtes in beleidsmatige keuzes, wanneer de effectbeschrijving hiertoe aanleiding geeft) voor het plan, inclusief een motivering van de wijze waarop deze gevolgen bepaald zijn. In het PlanMER hoeft geen meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) te worden ontwikkeld. Dit in tegenstelling tot het ProjectMER
- Beschrijving van mogelijke gevolgen van het plan op Natura2000 gebieden
- Een beschrijving van maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden genomen om mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen, dan wel te beperken of ongedaan te maken en die maken dat het ruimtelijk plan geoptimaliseerd wordt, deze worden weergegeven in alternatieven
- Een overzicht van leemten als gevolg van het ontbreken van kennis of informatie
- De voorgenomen monitoringsmaatregelen
- Een voor een algemeen publiek op begrijpelijke wijze geformuleerde samenvatting

Het PlanMER wordt gedeels parallel opgesteld met het nieuwe Bestemmingsplan buitengebied. Het instrument Planm.e.r. draagt in dit geval optimaal bij aan de planvorming. Natuurlijk blijft het PlanMER daarnaast ook een toetsende functie hebben.

Het PlanMER richt zich primair op de planm.e.r.-plichtige activiteiten en secundair op de eventuele samenhang en relaties hiertussen en het integrale plan. De gekozen uitgangspunten hebben tot doel in het Bestemmingsplan buitengebied de actuele landschaps-, natuur- en cultuurhistorische waarden beter te beschermen dan op grond van de geldende bestemmingsplannen het geval is. Daardoor ontstaat vanzelf substantiële milieuwinst ten opzichte van de huidige situatie.

Het PlanMER maakt het volgende inzichtelijk:

- Milieueffecten van intensieve veehouderijbedrijven in de gemeente en de mogelijkheid om op basis hiervan het Bestemmingsplan buitengebied vanuit milieuopectiek te optimaliseren
- De eventuele samenhang en relaties tussen resultaten van de effectbeschrijving intensieve veehouderijbedrijven en het integrale plan

Opbouw PlanMER

Twee hoofdbouwstenen kunnen worden onderscheiden, namelijk deelrapport 1 en deelrapport 2. De belangrijkste onderdelen van deelrapport 1 zijn beleidskader, huidige situatie en autonome ontwikkeling. De belangrijkste onderdelen van deelrapport 2 zijn effectbeschrijving en -vergelijking. Samengevoegde vormen de twee bouwstenen grofweg het PlanMER.

Planm.e.r. deel 1

Eerst worden de huidige situatie en referentiesituatie in beeld gebracht. Dit is nodig om de effecten van het bestemmingsplan op een eenduidige wijze te toetsen. Hierin wordt specifiek gefocust op de thema's die een relatie hebben met de intensieve veehouderijen, te weten natuur, landschap / cultuurhistorie / archeologie, water en bodem, milieukwaliteit (lucht en geur) en verkeer. Gezien het conserverende karakter van het bestemmingsplan, zal het accent van de planm.e.r. liggen op de huidige situatie en referentiesituatie. Vervolgens kunnen de effecten in beeld worden gebracht in deel 2 van het rapport.

Plan m.e.r. deel 2

In het tweede deel van de Planm.e.r. worden de effecten beschreven en getoetst aan de referentiesituatie. Deze referentiesituatie betreft de situatie die het gevolg is van autonome ontwikkelingen op basis van vigerende beleidskaders en trends, echter exclusief de in januari 2008 vastgestelde Beleidsnotitie buitengebied van de gemeente Waalwijk. Alleen wanneer het resultaat van effectbeschrijvingen daartoe aanleiding geeft zullen varianten worden voorgesteld (optimalisatie vanuit milieuopectiek).

3 Huidige situatie, referentiesituatie en milieugevolgen

In dit hoofdstuk wordt voor de functie intensieve veehouderij kort de huidige situatie, referentiesituatie en mogelijke milieugevolgen belicht. Beschouwd worden alleen de aspecten waarop deze functie mogelijk effecten heeft. De relevante aspecten die worden beschouwd, inclusief de beoordelingscriteria staan in tabel 3.1 aangegeven. Per aspect wordt ingegaan op de huidige situatie, referentiesituatie en effecten voor de te beschouwen functie. In het PlanMER zal dieper op deze aspecten worden ingegaan (effectbeschrijving). Bij het opstellen van het PlanMER wordt geen nieuw kwantitatief onderzoek verricht.

Tabel 3.1 Te beschouwen functie, bijbehorende aspecten functie en beoordelingscriteria

Functie	Relevante aspecten	Beoordelingscriterium
<ul style="list-style-type: none"> Intensieve veehouderij 	<ul style="list-style-type: none"> Natuur 	Aantasting natuurwaarden (gebieden en soorten)
	<ul style="list-style-type: none"> Landschap 	Aantasting waardevolle landschappen en landschappelijke elementen
	<ul style="list-style-type: none"> Cultuurhistorie/archeologie 	Aantasting waardevolle cultuurhistorische elementen, respecteren archeologische verwachting
	<ul style="list-style-type: none"> Water en bodem 	Aantasting waterstructuren, ontstaan knelpunten waterhuishouding, risico grond- en drinkwaterbeschermingsgebieden
	<ul style="list-style-type: none"> Milieukwaliteit (incl. wonen en recreatie) 	Overschrijdingen grenswaarden thema's geluid, geur, luchtkwaliteit, externe veiligheid, ammoniak. Toename/afname hinder.
	<ul style="list-style-type: none"> Verkeer 	Knelpunten binnen verkeersstructuur

3.1 Intensieve veehouderij

Huidige situatie

De grootste concentratie aan agrarische bedrijven is te vinden in het noordoosten en zuidwesten van het plangebied. In 2005 zijn er 128 agrarische bedrijven in de gemeente Waalwijk, dit is inclusief intensieve veehouderij. Er is de jaren voorafgaand aan 2005 een dalende trend in het aantal bedrijven en het oppervlakte cultuurgrond te zien vanaf 1999. Wel is de afname van cultuurgrond kleiner dan de afname van het aantal bedrijven. Dit betekent dat de bedrijfsoppervlakte vergroot is. Alleen voor de hokdierbedrijven (varkens- en pluimveebedrijven) is het aantal NGE's (Nederlandse Grootte Eenheden) vergroot. De rest van de bedrijven laat een daling zien.

Ammoniak

Ammoniakdepositie op natuur is een belangrijk milieuthema dat samenhangt met intensieve veehouderij. Het uitgangspunt is dat geen uitbreiding boven de bestaande vergunde ruimte op bedrijfsniveau (vergunning) mag plaatsvinden. In de gemeente Waalwijk is het achtergrondniveau dusdanig hoog dat het niet wenselijk is dat er een verhoging ontstaat. De kritische depositiewaarde voor gebieden binnen de gemeente ligt tussen de 1400 en 2400 mol zuur per hectare per jaar. Het achtergrondniveau ligt echter lokaal al op circa 3700 mol potentieel zuur per hectare per jaar.

Referentiesituatie

De provinciale trend laat een afname van het aantal agrarische bedrijven zien. Het aantal NGE's neemt toe. Voor de landelijke trend is een afname te zien in het aantal dieren voor wat betreft rundvee en pluimvee. De varkenshouderij laat de laatste jaren een stabilisatie zien. Voor de intensieve landbouw is een nulgroei of lichte krimp aannemelijk in het plangebied. In het beleid van de gemeente Waalwijk sluit de gewenste ontwikkelingsrichting voor het buitengebied aan bij het gebiedsplan Wijde Biesbosch (Provincie Noord-Brabant). In dit gebiedsplan wordt gezocht naar een balans tussen landbouwkundige en ecologische ontwikkelingen, meer specifiek: de landbouw kan zich ontwikkelen binnen de randvoorwaarden vanuit natuur, landschap en milieu. In de vigerende bestemmingsplannen heeft de intensieve veehouderij in het algemeen uitbreidingsmogelijkheden. Hetzij rechtstreeks, hetzij via een vrijstellings- of wijzigingsbevoegdheid. Nieuwvestiging van intensieve veehouderijbedrijven is overal uitgesloten.

Ammoniak

In de referentiesituatie lijkt de ammoniakdepositie af te nemen (Bron: Nationale Milieuverkenning 5, 2000-2030). Dit wordt veroorzaakt door strengere regelgeving en verbeterde technieken.

Via emissiearme stalsystemen kunnen bedrijven nog wel uitbreiden zonder dat de ammoniakdepositie toeneemt. Dergelijke uitbreidingen moeten worden getoetst aan de Natuurbeschermingswet 1998.

Milieugevolgen

Intensieve landbouw heeft invloed op de omgeving. Zo heeft de ammoniak depositie uit de stallen van de intensieve veehouderij, invloed op de natuurkwaliteit. Daarnaast heeft landbouw een verkeersaantrekkende werking. Er vindt aan- en afvoer van veevoer, en bijvoorbeeld mest plaats. Verkeer heeft invloed op de luchtkwaliteit en de geluidsbelasting. Verder hebben de stallen een geurdepositie. De waterhuishouding van een agrarisch bedrijf is veelal een gesloten systeem dat weinig zal veranderen bij eventuele uitbreiding. De invloed hiervan op de omgeving wordt gering geacht, maar kan effect hebben. De bedrijfsopstallen hebben invloed op het landschap, evenals de verkaveling van de landbouwgronden. Bij uitbreiding van de gebouwen op een agrarisch bedrijf kan dit effect hebben op de cultuurhistorische elementen en de eventueel in de ondergrond aanwezige archeologische waarden.

3.2 Relevante aspecten

3.2.1 Natuur

Huidige situatie en referentiesituatie

Natura 2000

Net buiten de plangrens liggen twee Natura2000-gebieden, te weten De Langstraat en de Loonse en Drunense Duinen. De Langstraat ligt het meest nabijgelegen. Dit natuurgebied herbergt belangrijke natuurwaarden die gebonden zijn aan schoon kwelwater.

Uit een voortoets Natuurbeschermingswet blijkt dat de ontwikkelingsmogelijkheden binnen het nieuwe Bestemmingsplan buitengebied geen significant negatieve effecten hebben op omliggende Natura2000-gebieden. Het is daarom niet nodig een passende beoordeling op te stellen.

Flora en fauna

In het kader van het opstellen van een beleidsnotitie en bestemmingsplan voor het buitengebied is een onderzoek gedaan naar natuurwaarden in het buitengebied van Waalwijk (Mertens, januari 2006). Middels dit onderzoek is inzicht verkregen in het voorkomen en de verspreiding van beschermde soorten van het strengste beschermingsregime. In het buitengebied komen met grote zekerheid soorten voor die beschermd zijn via het strengste beschermingsregime van de Flora- en faunawet. De verwachting is dat deze in de autonome situatie behouden blijven.

Groene Hoofdstructuur

De groene hoofdstructuur (GHS) is een samenhangend netwerk van alle natuur- en bosgebieden, landbouw- gebieden en andere gebieden met bijzondere natuurwaarden, en landbouwgebieden die bijzondere potenties hebben voor de ontwikkeling van natuurwaarden. Binnen het plangebied of in de nabije omgeving bevinden zich gebieden die onderdeel uitmaken van de GHS.

Effectbeschrijving

Vanwege het voorkomen van beschermde soorten en gebieden wordt in het PlanMER ook ingegaan op de effecten van de mogelijke ontwikkelingen in de intensieve veehouderij op de overige natuurgebieden en beschermde dier- en plantensoorten binnen het plangebied. Hierbij wordt gewerkt met huidig inventarisatiemateriaal en zal effectbeschrijving plaatshebben op basis van expert judgement.

3.2.2 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Huidige situatie en referentiesituatie

Belangrijke lijnvormige structuren in het landschap van het plangebied zijn dijken, rivieren / kanalen, bebouwingslinten, wegen en het voormalig spoortracé (Halvezolenpad). De dijken hebben grotendeels nog een waterkerende functie en zijn tevens markante lijnen in het landschap vanwege de hoge ligging en de rijke geschiedenis.

De dijken liggen langs de belangrijkste waterlopen (Bergsche Maas en uiterwaarden, Oude Maasje, Drongelens kanaal en de havens). Na de St. Elizabethsvloed werd het gebied ingedijkt middels de Zomerdijk en de Winterdijk. Elders in het landschap liggen onder andere nog de Zuidhollandse Dijk en de Meerdijk. Het Halvezolenpad doorsnijdt de gemeente van oost naar west en is van belang als groene drager met als functies recreatief uitloopgebied en fietsverbinding.

Het open zeekeleigebied heeft door ruilverkaveling een rationeel en grootschaliger uiterlijk gekregen, met een rechthoekig, haast rastervormig verkavelingspatroon. De vochtige gronden van de uiterwaarden van de Bergsche Maas kenmerken zich door een fijner watergangenpatroon. Het besloten landschap tussen de kernen Waspik en Waalwijk heeft op enkele plekken een intacte verkavelingstructuur die zich kenmerkt door smalle kavels met een noord-zuid gerichte oriëntatie (slagenlandschap). Deze kavels worden aan weerszijden begeleid door watergangen. Verder in zuidelijke richting heeft het zandontginningslandschap relatief grootschalige kavels in een rechthoekige verkaveling.

De referentiesituatie is gelijk aan de huidige situatie.

Effectbeschrijving

Landschap en cultuurhistorie zijn sterk met elkaar verweven. In ieder geval zal getoetst worden aan de kernkwaliteiten van het landschap en bekende cultuurhistorische elementen, zoals vastgelegd in verschillende beleidskaders van gemeente en provincie.

Aandacht wordt besteed aan aantasting van de aanwezige landschapsstructuur in de vorm van de kleinschalige langgerekte verkavelingspatronen (slagen) en de bijbehorende karakteristieke waterlopenstructuur, onverharde wegen en landschapselementen als gevolg van de ontwikkelingsmogelijkheden in het nieuwe bestemmingsplan. Daarnaast wordt nagegaan of openheid en geslotenheid in de daarvoor in de beleidsnotitie aangewezen gebieden behouden blijft. Verder wordt aandacht besteed aan de archeologische verwachtingswaarden, zoals vermeld op de archeologische verwachtingsschaar (AVK) van de gemeente Waalwijk, van februari 2007. Nagegaan wordt of de ontwikkelingen voor de intensieve veehouderij deze waarden mogelijk aantasten.

3.2.3 Water en bodem

Huidige situatie en referentiesituatie

Bodem

Binnen het grondgebied van de gemeente Waalwijk is een duidelijke overgang aanwezig van hoger gelegen zandgebieden in het zuiden, naar lager gelegen rivierengebieden met kleigrond in het noorden. In het overgangsgedebied van zand naar klei komen veengronden voor. Dit gebied wordt de 'Naad van Brabant' genoemd. Binnen de onderscheiden grondsoorten bestaan grote verschillen in voedselrijkdom, kalkgehalte, humusgehalte en vochtgehalte.

Grondwatersysteem

Het plangebied bestaat uit gronden waar het water de grond inziigt (infiltratiegebieden) en gebieden waar het water vanuit de grond omhoogkomt (kwelgebieden). In de intermediaire gebieden wordt een groot deel van het grondwater snel door waterlopen afgevoerd, waardoor ze afhankelijk van het seizoen afwisselend droog en nat zijn. De belangrijkste infiltratiegebieden zijn te vinden op dijken en oeverwallen langs de Bergsche Maas. De kwelgebieden bevinden zich ter plaatse van de zoom van veen- kleigronden langs de 'Naad van Brabant'. Het betreft met name grondwater dat ten zuiden van het plangebied, zoals de Loonse en Drunense duinen, is geïnfiltreerd. De intermediaire gebieden liggen voornamelijk ten zuiden van de 'Naad van Brabant'.

Oppervlaktewatersysteem

Het plangebied is gelegen in het stroomgebied van De Donge als hoofdwatersysteem met een aantal deelwatersystemen. In dit stroomgebied watert een aanzienlijk deel van het Brabantse zandgebied via beken en kanalen via het plangebied af naar de rivieren. De rivier de Bergsche Maas begrenst het plangebied aan de noordzijde. De kanalen, zoals het Zuiderafwateringskanaal/Sprangse sloot en het Drongelens kanaal, zijn aangelegd voor de aan- en afvoer van water. Een andere belangrijke waterloop is het Oude Maasje met de Langstraatse havens (Kerkvaart, Capelsche Haven en Waalwijkse Haven).

Verdroging

Door op agrarisch en woongebied afgestemd peilbeheer is deels verdroging van (bestaande en beoogde) natuurgebieden ontstaan. Met name in de Binnenpolder van Capelle waarin Natura2000-gebied de 'Langstraat' gevestigd is, is sprake van verdroging. De grond- en oppervlaktewaterstand en waterkwaliteit voldoen niet aan de eisen van de natuurdoeltypen voor dat gebied. De waterstanden zijn veelal te laag en de kwaliteit is, door afname van kwel uit de diepere grondwaterlagen, veranderd van samenstelling (met name kalkrijkheid is verminderd). Dit vindt overigens mede plaats door oorzaken buiten het gebied.

Door de bescherming van het hydrologisch systeem, zoals genoemd in het gebiedsplan van de Wijde Biesbosch van de provincie Noord-Brabant, zal de verdroging en de kwelsamenstelling waarschijnlijk stabiliseren of verbeteren.

Effectbeschrijving

Intensieve veehouderijen zijn niet functioneel gebonden aan het landelijk gebied. Het zijn in feite gesloten systemen. Dat wil zeggen dat de effecten van dergelijke bedrijven op de waterkwantiteit en -kwaliteit doorgaans beperkt zijn. Daar waar ontwikkelingen binnen de sector mogelijk negatieve effecten hebben op de veerkracht van het watersysteem (zowel kwalitatief als kwantitatief) zal dat in beeld gebracht worden. Er wordt in ieder geval getoetst aan het vigerende beleid. Relevante wateraspecten zullen op kaart worden weergegeven.

3.2.4 Milieukwaliteit

Huidige situatie en referentiesituatie

Luchtkwaliteit

Vanaf 15 november 2007 is de 'Wet van 11 oktober 2007 tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen)' van kracht (verder genoemd 'Wet luchtkwaliteit'). Uit de Wet luchtkwaliteit volgt dat een voorgenomen ontwikkeling vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit inpasbaar is, indien geen grenswaarden als genoemd in de Wet worden overschreden.

Fijns stof is een vorm van luchtverontreiniging. Deze heeft een ongunstig effect op de gezondheid van mensen. Tot fijn stof worden in de lucht zwevende deeltjes kleiner dan 10 micrometer (PM10) gerekend. Fijn stof blijft in de lucht zweven en bestaat uit deeltjes van verschillende grootte, van verschillende herkomst, en dus met een verschillende chemische samenstelling. De norm voor PM 10 is op 40 µg/m³.

Fijnstof emissie vanuit de landbouw bestaat uit emissie uit stallen (huid-, mest-, voer- en strooiseldeeltjes die met de ventilatielucht naar buiten wordt geblazen), winderosie (van cultuurgrond en erf) en overige bronnen. Over het algemeen wordt vooral gekeken naar de emissie uit stallen, omdat winderosie een onzekere factor is die van jaar tot jaar kan verschillen. De verwachting is dat het aandeel van de landbouw aan de totale fijn stof concentratie in de gemeente Waalwijk gering is. Het grootste aandeel fijn stof komt van wegverkeer. Ook in de referentiesituatie zal dit zo blijven.

Geur

Op 1 januari 2007 is de nieuwe Wet geurhinder en veehouderij in werking getreden.

In de nieuwe wet geldt nog steeds dat voor een aantal diersoorten geen geurnorm geldt, maar een vaste afstand. Dit zijn bijvoorbeeld de paardenhouderijen en de melkrunderveebedrijven. Daarnaast kent de wet nog maar twee type geurnormeringen, namelijk voor binnen en buiten de bebouwde kom. Ook is er sprake van een gebiedstypering, namelijk binnen en buiten een zogenaamd concentratiegebied. Voor de gemeente Waalwijk is de normering van buiten een concentratiegebied van toepassing.

Concreet betekent dit voor bedrijven waarvoor een vaste afstand geldt dat de minimale afstand 100 m of 50 m dient te bedragen voor respectievelijk binnen en buiten de bebouwde kom.

Wat betreft de bestaande situatie zijn geen maatregelen nodig. Pas indien een bedrijf met een stankcirkel uitbreidt of sprake is van een functiewisseling, dient voldaan te worden aan de nieuwe Wet geurhinder en veehouderij. Dit geldt ook indien sprake is van nieuwbouw van een geurgevoelig object.

Geluid

Door uitbreiding van intensieve veehouderijbedrijven kan het geluidsniveau wijzigen. Sprake kan zijn van zowel een geluidstoename als -afname (als gevolg van verbeterde, toepasbare technieken). Geluid wordt vooral veroorzaakt door ventilatoren, machines en vrachtverkeer.

Effectbeschrijving

Het plan zal worden getoetst aan de Wet luchtkwaliteit (fijn stof) en de Wet geurhinder en veehouderij. De verwachting is dat de effecten van het bestemmingsplan op luchtkwaliteit gering zijn. De toename van het aantal bedrijfsgebouwen zal nihil, of gering zijn.

Geschat zal worden of verkeer naar en van intensieve veehouderijen een bijdrage van betekenis levert aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. De thema's komen in het PlanMER kwalitatief aan bod. Mocht uit de inschatting blijken dat een uitgebreidere meer kwantitatieve effectbeschrijving noodzakelijk is, dan zal in overleg met de gemeente worden bepaald hoe dat gestalte krijgt.

In de PlanMER zal een inschatting worden gemaakt van het toekomstige geluidsniveau van de intensieve agrarische bedrijven. Deze zal vergeleken worden met het geluidsniveau van de bedrijven in de referentiesituatie.

3.2.5 Verkeer

Huidige situatie en referentiesituatie

In de huidige situatie en de referentiesituatie zijn geen grote verkeersknelpunten aanwezig. Het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP, vastgesteld 17 december 1998) geeft een totaalvisie op het gebied van verkeer en vervoer. De hoofddoelstellingen van het verkeersbeleid luiden als volgt:

- het verbeteren van de verkeersleefbaarheid;
- het verzekeren van de bereikbaarheid van bestemmingen.

Effectbeschrijving

De verkeersintensiteit, de hoeveelheid zwaar verkeer en de gemiddelde snelheid is van invloed op onder andere de luchtkwaliteit. Geschat wordt wat de toename is van het verkeer van en naar de intensieve veehouderij en de toeristisch-recreatieve voorzieningen. Er wordt bekeken of hierdoor knelpunten binnen de verkeersstructuur ontstaan. Daarnaast worden de gegevens gebruikt als onderbouwing van effecten van het plan op de milieukwaliteit.

3.2.6 Samenhang en relaties resultaten effectbeschrijving IV² en integrale plan

Huidige situatie en referentiesituatie

Op dit moment is sprake van een bepaald beschermingsniveau voor natuur-, landschaps- en cultuurhistorische waarden. Een en ander vastgelegd in huidige bestemmingsplannen.

Effectbeschrijving

Het huidige beschermingsniveau zal worden vergeleken met het beschermingsniveau van het nieuwe plan. Uitgangspunt is dat de actuele natuur-, landschaps- en cultuurhistorische waarden volgens de huidige inzichten beter beschermd zullen zijn ten opzichte van de bestaande situatie.

² Intensieve veehouderijbedrijven

4 Besluitvormingsprocedure

De plan-m.e.r. is een hulpmiddel bij de besluitvorming van het bevoegde gezag over het betreffende bestemmingsplan. De stappen in de plan-m.e.r. procedure zijn daarom steeds gekoppeld aan de planvoorbereiding en de procedure die daarvoor wordt doorlopen.

Voor de planm.e.r.-procedure worden een aantal stappen doorlopen. Deze procedure bestaat uit zeven stappen:

1. Openbare kennisgeving

Het bevoegd gezag geeft openbaar kennis van het voornemen om een plan te gaan vaststellen, waarvoor de plan-m.e.r. plicht geldt. In een publicatie geeft de initiatiefnemer aan dat gestart is of gestart wordt met een planm.e.r.-procedure. Hierin wordt aangegeven waar en wanneer welke stukken ter inzage worden gelegd.

2. Raadplegen bestuursorganen die met de uitvoering van het plan te maken kunnen krijgen over reikwijdte en detailniveau van het op te stellen milieueffectrapport.

Dit gebeurt met deze notitie reikwijdte en detailniveau. Vervolgens wordt de notitie reikwijdte en detailniveau door de gemeente Waalwijk vastgesteld.

3. Opstellen PlanMER

PlanMER en het bestemmingsplan worden gelijktijdig ter inzage gelegd. Een samenvatting van de PlanMER zal onderdeel uitmaken van de toelichting. Dan volgen de volgende officiële procedurele stappen 4, 5, 6, en 7

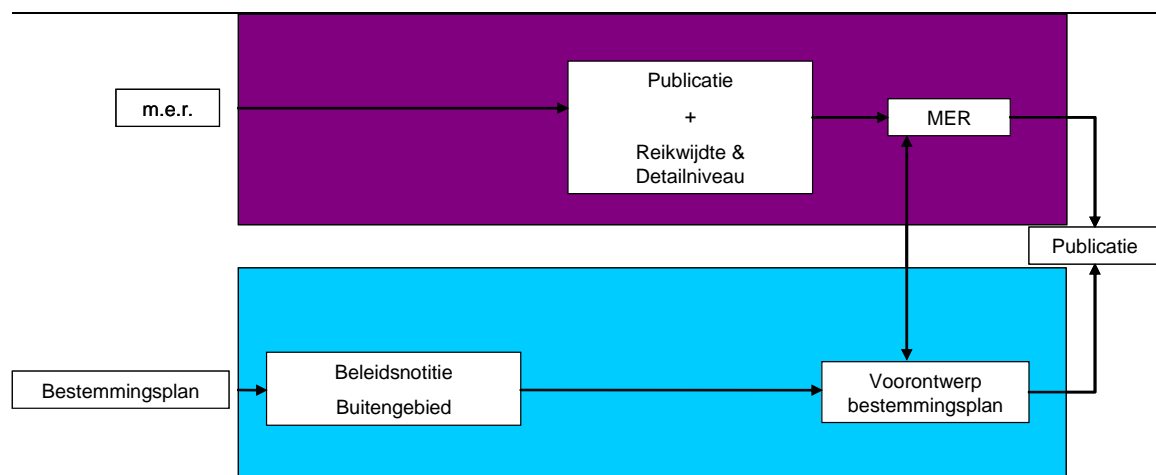
4. Terinzagelegging van het planMER en het concept bestemmingsplan, inspraak en advies Commissie voor de m.e.r.

5. Motiveren gevolgen PlanMER en inspraak in plan

6. Bekendmaking en mededeling van het plan

7. Evaluatie van de effecten na realisatie.

Het proces voor de opstelling van het Bestemmingsplan buitengebied en het PlanMER lopen gelijk op. Op verschillende momenten in het proces vindt afstemming plaats tussen het Bestemmingsplan buitengebied en het Plan MER (zie onderstaand schema).



Figuur 4.1 Processchema bestemmingsplan in samenhang met planm.e.r.